

Efteruddannelse i bæredygtighed og grøn omstilling

Dag 2: Hvad kan og skal samfundet bære – socialt, politisk og økonomisk?

Opsamling på gruppearbejde

• Visionerne flugter med en forestilling om DK som landbrugsland • Landbruget har skabt en fortælling om at deres råvarer er sunde og at de producerer bæredygtigt
Eksemplificere historiske eksempler på civile gruppers succes (Velfærdsstat, burhøns osv.) • Styrke medejerskab og bakke op om elevinitiativer • Grøn kritik • Lade forskningen tale
Efterspørgsel kan ændre udbuddet: • Den enkelte borger må erkende sit eget ansvar og reflektere over eget forbrug (fødevarer, tøj, elektronik, plejeprodukter, kosmetik, rejser osv.) • Borgeren må ”ofre” sin bekvemmelighed på visse områder • Den enkelte borger kan ikke gøre det alene, <u>vi</u> skal løfte i <u>fællesskab</u>
Konkrete cases som omhandler landbrug og bæredygtighed: • Thise versus Arla. • Velfærdsfødevarer – økologi <-> bæredygtighed
Konkret case, hvor man fra X antal fags side undersøger et konkret bæredygtigt landbrug. • Hvad hæmmer? (lov, viden, økonomi)

• Hvad fremmer? • Stærk vs. Svag økologi
Forløb: Hvad er et landbrug? • Tradition – vision • Kultur – natur • Bagsværd: • 60, 9% areal • 4,9% BNP • 3% Arbejdsyrke
Landbrugets omstilling med en bæredygtig stat. • Hvad ved vores elever egentligt om landbruget? • Hvad er deres fortælling/narrativ? • Danmark som Landbrugsland • Faktuelle data vedr. landbruget i DK. (60% af vores land, 3% af arbejdsstyrken er ansat) m.fl. • Vi ser filmen/ Åbent landbrug.dk
Landbrugets omstilling med en bæredygtig stat. • Økologi vs. konventionel landbrug • Land vs. by • Hvilke socialgrupper køber økologi
Samfunds-fagsundervisning i gymnasiet om landbrugets grønne omstilling 0. Præsentere statens tiltag for omstilling af landbrug. 1. Lade eleverne diskutere hvor ambitiøse /forpligtende tiltagene er 2. Vurdere partiadfærd hos partierne bag aftalen
Hvordan skaber vi <u>lyst</u> til omstilling? (hos os selv og eleverne)
Videoen: • Psykologi: Ændring af adfærd • Naturgeografi: Klimabevidsthed, arealanvendelse og grundvandspåvirkning • Samfunds-fag: Globalisering. IP. Interessevaretagelse • Dansk: diskurs, mediefagligt • Idræt: Protein og træning

• Biologi
Hjælpe eleverne med at komme fra individuel til kollektiv tanke/handling • Små øjenåbningsøvelser: Køb et stk. chokolade med til næste modul. Se på produktionsforhold /Anders Laursen
Undervisning i landbrugets omstilling → bæredygtig stat Karakterisere fødevarerektoren i DK: Tradition, position, historie, identitet, fødevarerikkerhed, eksport, økonomi, arealanvendelse, BNP, arbejdspladser, økosystem, alternativer, samarbejde med nabolande Statens aktuelle "tiltag" (symbolske?) flugter med fødevarerektorens mål, visioner, bekymringer? Elever tager stilling til og foreslår ud fra modellen: Inputs: Sociale fællesskaber, prisregulering, momsfritagelse, afgifter, foregangsland

<u>Statens aktuelle tiltag til bæredygtig omstilling?</u> • De 7 kostråd, her medtænkes klimaet. (mindre kød, mere grønt) • Udvikle nye teknologier, landbruget må selv udtænke hvilke – Investering i klimateknologi (borgergrupper på landet + byen)
<u>Kemi:</u> Hvilke kemiske reaktioner er på spil? • CO₂, forbrænding • Atmosfærækemi og kemiske løsninger <u>Naturgeografi:</u> Kulstofkredsløb, drivhusgasser; (CO₂) klimaændringer, Geo Engineering, bæredygtighed, grænseværdier, klimatopmøder <u>Psykologi:</u> Klimaskyd, klimaskam, ansvarsforskydning, moralsk frakobling, altruisme, konformitet, tilskuereffekt, fight/flight/freeze → eskapisme <u>R</u> <u>Religion:</u> Etik, eskatologi, herunder dommedagsprofetrier <u>Engelsk:</u> Global krise
At lade SA-undervisningen struktureres efter de 4 faktorer som en bæredygtig stat indebærer
Være bevidst om hvornår man er aktivist, og hvornår man forsøger at formidle evidensbaseret viden til eleverne
• Angsten for at fremstå som 'øko lejesvend' i samfundsfag – af gode grunde til man ikke farver deres politiske standpunkt. Lettere i andre fag. Kan omstilling fremlægges objektivt?

• <u>Ny akse:</u> Klima/bæredygtighed – Miljø Hvordan spiller vi sociale og økonomiske problemer ud mod hinanden?
Problemformulering: Hvor stor CO₂-udledning kan DK retfærdiggøre og stadig overholde Paris-aftalen? • Vi har talt om at udvikle et brætspil, evt. digitalt, der appellerer til mange faglige interesser og visualiserer problemet
Pointe: Kan individet påvirke strukturen alene?

<u>Planetære grænser</u> Tværfagligt projekt: • Samfundsfag A • Biologi • Dansk Vi vil afgrænse casen 1. Fagligt oplæg om hvad planetære grænser er (biologi) 2. Diskussionsopgave af de fordelingsmæssige principper (slide 12) (samfundsfag) 3. Retorisk analyse af debatartikler 4. Model United Nations (Rollespil, der simulerer FN), hvor eleverne repræsenterer hvert deres land i en klimasammenhæng
<u>Planetære grænser</u> Samfundsfag: • Se på aftalerne • Forstå grænserne ud fra historisk kontekst • FN • Politiske aftaler Biologi: Lave små økosystemer og variere temperatur/plantevækst og se på CO₂ indhold/ pH Kemi: Temperaturen indvirkning på opløseligheden af gasser Matematik: Behandle data og lave regressions modeller
Casen lægger godt op til mange fagdidaktiske vinkler: - Samfundsfaglig, Matematisk, Etisk og Naturvidenskabeligt

På den ene side vil vi gerne oplyse m. udgangspunkt i grafen over overshoot & nettonegative emission – på den anden side skal casen også gøres konkret for konkret for eleverne.

Vi diskuterer muligheden for at udarbejde et dilemma-spil m. forskellige konkrete familier fra forskellige dele af verden, f.eks. en aristokratisk, engelsk familie, en afrikansk storfamilie mm.

Og lade eleverne indtage rollerne og på baggrund heraf diskutere de fordelingsmæssige principper (slide 12)